

See lehekülg on tõlgitud masintõlkega [\[Linki\]](#). Masintõlkes võib olla vigu, mis võivad vähendada selgust ja õigsust; ombudsman ei vastuta mis tahes erisuste korral. Kõige usaldusväärsem ja õiguskindlam teave on algversioonis eespoolisel lingil (inglise keel). Lisateave on meie [keele- ja tõlkepoliitikas](#) [\[Linki\]](#).

Euroopa Ombudsmani otsus, millega lõpetatakse Euroopa Komisjoni vastu esitatud kaebuse 3249/2008/(BEH)KM uurimine

Otsus

Juhtum 3249/2008/(BEH)KM - **Alguskuupäev:** {0} 22/12/2008 - **Otsuse kuupäev:** {0} 22/11/2010

Saksamaa ühendus korraldas Bordeaux' ja Kiievi vahelise 28 Euroopa piirkonna näituse ning sai komisjonilt toetust 2004. aasta laienemisega seotud programmi raames. Aastal taotles ta eelarve muutmist, sest näitust näidati rohkemates linnades, kui algselt oli ette nähtud. Eelarvet võiks muuta kahel viisil: toetuslepingu ametliku muutmisega või juhul, kui ümberjaotamine eelarverubriikide vahel ei ületanud 10 %, sellest komisjonile kirjalikult teatama.

Komisjoni ametnik nõustus kavandatud muudatustega. Kui aga kaebuse esitaja taotles lõppmakse tegemist, arvutas komisjon selle summaks 52035 eurot, mitte 62556 eurot, mida nõuti. Kaebuse esitaja vaidles vastu, märkides, et see näib põhinevat vanal eelarvel.

Komisjon selgitas, et ta kiitis heaks ainult kuni 10 % suurused muudatused iga eelarverea kohta, sest eelarvet ei olnud ametlikult muudetud. Kui kaebuse esitaja tuletas talle meelde, et ta kiitis muudetud eelarve heaks 2005. aastal, nõustus komisjon uue eelarvega ja maksis veel 4495 eurot. Siiski keeldus ta nõustumast kaebuse esitaja mis tahes täiendava ümberjaotamisega, kuna sellest ümberjaotamisest ei olnud teda nõuetekohaselt teavitatud.

Kaebuse esitaja pöördus ombudsmani poole, väites, et komisjon vähendas lõppmakset ekslikult 6 396 EUR võrra.

Ombudsman märkis, et 2005. aastal komisjoni poolt heaks kiidetud muudatused hõlmasid ka ümberjaotamist, mis ületas 10 % eelarverubriigist, ning et komisjon ei olnud rõhutanud vajadust ametliku muudatuse järele. Samuti märkis ta, et komisjon kiitis heaks ümberjaotamise, mis ei ületa 10 % eelarverubriikidest, isegi kui sellest ei olnud enne nende rakendamist nõuetekohaselt teatatud. Ombudsman ei saanud aru, kuidas nõue, mida komisjon pidas võimalikuks asjaomase summa esmakordsel arvutamisel kõrvale jätta, võib muutuda sama

summa teistkordsel arvutamisel otsustavaks. Seetõttu järeltas ta, et komisjon ei esitanud sidusat ja mõistlikku ülevaadet selle kohta, kuidas ta käsitles kaebuse esitaja maksenõuet.

Ombudsman tegi seega ettepaneku sõbraliku lahenduse leidmiseks, paludes komisjonil kaebuse esitaja maksenõue uuesti läbi vaadata. Komisjon kiitis selle ettepaneku heaks ja maksis kaebuse esitajale tasumata 6025 eurot (võttes arvesse toetuslepingus sätestatud ELi toetuse maksimumsummat) ja intressi 1586 eurot.

Ombudsmanil oli hea meel märkida, et sõbraliku lahenduseeni on jõutud, ja juhtumi käsitlemine lõpetati.

Kaebuse taust

1. Kaebuse esitaja, Saksamaa ühendus, viis ellu komisjoni rahastatud programmi PRINCE projekti, mille eesmärk oli suurendada üldsuse teadlikkust Euroopa Liidu peamistest poliitilistest prioriteetidest, nagu euro või laienemine. Projekti keskne element oli mobiilne näitus „Via Regia – mis me oleme, me oleme ka läbi teiste“. Selles toodi esile Euroopa 28 piirkonna ajalugu ja praegune staatus „Royal Roadil“ Bordeaux’st Kiievin. Toetuslepingu tingimuste kohaselt nõustus komisjon katma 71,61 % kuludest, mis ei ületa 291 183.06 eurot, st maksimaalselt 208 520.27 eurot [1].

2. Kaebuse esitaja ja komisjoni vaheline toetusleping (edaspidi „leping“) sisaldas kahte sätet, millel võiks olla ühenduse toetuse tingimuste muutmise:

i) Lepingule lisatud üldtingimuste artiklis II.13 on sätestatud, et ühenduse toetuse tingimuste muudatused nõuavad, et lepinguosalisel kirjutaksid alla lepingu kirjalikule muudatusele.

ii) Eritingimuste artiklis I.3.4 on sätestatud, et erandina artiklist II.13 võib ühest eelarvereast teise ümber jaotada kuni 10 % eelarverubriigi kohta, tingimusel et komisjoni on sellest eelnevalt teavitatud.

3. Üldtingimuste artiklis II.13 on sätestatud, et muutmistaotlus tuleb esitada komisjonile vähemalt üks kuu enne projekti lõppu. Lisaks sätestatakse selles, et ei ole lubatud teha muudatusi, mis seaksid kahtluse alla ühenduse otsuse anda asjaomasele projektile rahalisi vahendeid või mis ei oleks kooskõlas taotlejate võrdse kohtlemise kohustusega. Artiklis I.3.4 on sätestatud, et asjaomaste ümberjaotamiste tulemusel ei tohi kulude kogusumma ületada lepingus ettenähtud maksimumsummat.

4. Augustil 2005 taotles kaebuse esitaja eelarve muutmist vastavalt artiklile II.13. Kaebuse esitaja sõnul oli see muudatus vajalik eespool nimetatud näituse ootamatu edu tõttu, mida näidati algselt kavandatud viie asemel 50 kohas.

5. Septembril 2005 kordas kaebuse esitaja oma taotlust eelarve muutmiseks. Ta teavitas

komisjoni ka sellest, et käimasoleva näituseekskursiooni käigus tekkinud kuludes tuleb teha teatavad kohandused hilisemas etapis. Eeldatakse, et ta suudab projekti edukalt lõpule viia eritingimuste [2] artikli I.3.4 kohaselt eelarverubriikidesse tehtud muudatuste alusel. Oma 24. oktoobri 2005. aasta vastuses nõustus komisjoni laienemise peadirektoraadi üksuse B.3 juhataja asetäitja, kes oli lepingu eest vastutav operatiivülem, kaebuse esitaja esitatud eelarvekava muudatustega. Komisjon märkis, et need muudatused ei mõjutanud lepinguga ettenähtud kulude kogusummat, ning loetles muudatused iga eelarverubriigi kohta.

6. Kaebuse esitaja esitas 10. juulil 2006 taotluse tasuda summa, mis oli tema arvates endiselt võlgnetav, nimelt 62 556.00 eurot [3]. Detsembril 2006 teatas laienemise peadirektoraadi finantstäitmise üksuse E.3 ametnik B. kaebuse esitajale, et talle makstakse 52 035.24 eurot. B. tegi ettepaneku, et kaebuse esitaja võiks küsimuste korral pöörduda teise ametniku, finantsalgataja C. poole. Heakskiidetud summa ehk 52 035.24 eurot maksti välja 15. detsembril 2006.

7. 18. jaanuari 2007. aasta kirjas teatas kaebuse esitaja, et komisjon oli nõustunud muudetud eelarvega, kuid tugines oma arvutustes esialgsele eelarvele. Seetõttu palus ta komisjonil oma seisukoht läbi vaadata ja tasuda ülejäänud 10 520.76 eurot. Kaebuse esitaja küsis ka komisjonilt, kuidas nõuda viivist hilinenud maksmise eest.

8. Laienemise peadirektoraadi üksuse E.3 juhataja D. vastas 6. veebruaril 2007 kaebuse esitaja intressinõudele, kuigi ainult seoses summaga, mille komisjon oli heaks kiitnud (52 035.24 eurot). Seoses kaebuse esitaja taotlusega täiendava nõude uuesti läbivaatamiseks selgitas D., et eritingimuste artiklis I.3.4 on ette nähtud võimalus jaotada kulud ümber eelarverubriikide vahel kuni 10 % ulatuses algsest summast eelarverubriigi kohta. Hr D. rõhutas, et ümberjaotamine, mis ületab 10 % eelarverubriigi kohta, on võimalik alles pärast seda, kui lepinguosalisel on kokku leppinud ametlikus muudatuses. Käesoleval juhul ei olnud D arvates sellise muudatusega kokku lepitud. Seetõttu pidi komisjon tagasi lükkama kõik muudatused, mis ületasid 10 % künnise. D. lisas, et kaebuse esitaja peaks küsimuste või märkuste korral B-ga ühendust võtma.

9. Kaebuse esitaja juhtis 18. veebruaril 2007 D. tähelepanu asjaolule, et ta taotles muudatust ja et 24. oktoobril 2005 kiitis A. selle heaks.

10. Märtsil 2007 teatas B. kaebuse esitajale, et komisjon otsustas talle maksta veel 495.26 eurot. Ta märkis, et komisjon leidis, et ta ei ole kohustatud tasuma kogu nõutud summat „eelarve ületäitmise kohta puuduva eelteabe tõttu (vt artikkel I.3.4)“. Lisaks leidis B., et kaebuse esitajal ei ole õigust viivisele, kuna 85-päevane maksete peatamine oli tingitud asjaolust, et kaebuse esitaja muutis kontonumbrit ilma komisjoni teavitamata. Kaebuse esitajal soovitati pöörduda C poole, kui tal on küsimusi või märkusi.

11. Kaebuse esitaja juhtis 23. aprillil 2007 tähelepanu sellele, et talle teadaolevalt tugines ta lepingu muutmise taotlemisel ka eritingimuste artiklile I.3.4. Mail 2007 vastas B., et puuduvad tõendid, mis näitaksid, et pärast uue eelarve kokkuleppimist teatas kaebuse esitaja komisjonile, et enne sellise muudatuse tegemist toimub eelarverubriigi ülevool. Ametnik märkis ka, et

finantsüksus ei saa kaebuse esitaja heaks midagi muud teha. Siiski soovitas ta arutada küsimust operatiivüksusega, et näha, kas ta aktsepteerib ülevood abikõlblike kuludena. B. soovitas kaebuse esitajal selles küsimuses pöörduda F-i poole.

12. Kaebuse esitaja helistas 23. mail 2007 F-ile ja tal paluti pöörduda E. E. poole, seejärel teatas ta kaebuse esitajale, et ta on üksusest lahkunud, ja soovitas kaebuse esitajal pöörduda G poole. Kuid 29. mail 2007 toimunud telefonivestluses kaebuse esitajaga teatas laienemise peadirektoraadi kommunikatsiooniüksuse juhataja G, et ta ei saa seda küsimust käsitleda. Seega saatis ta kaebuse esitaja tagasi finantsüksuse B-le. Kuid 7. juuni 2007. aasta e-kirjas kordas B., et enam ei saa finantsüksus kaebuse esitaja heaks midagi teha ja et ta peaks pöörduma operatiivüksuse juhataja poole, selgitas ta, et kui see üksus nõustub kirjalikult käsitama ülevood abikõlblike kuludena, võib finantsüksusel olla põhjust oma seisukoht uuesti läbi vaadata.

13. Selles 7. juuni 2007. aasta e-kirjas selgitas B. ka lähenemisviisi, mida komisjon selles küsimuses järgis. Esialgu tõlgendas ta kaebuse esitaja kirja, milles taotleti eelarve muutmist, teabena, mis on vajalik summade ümberjaotamiseks, mis ei ületa 10 % iga eelarvea kohta eritingimuste artikli I.3.4 alusel erinevate eelarveridade vahel. Seetõttu kiitis ta heaks ainult kuni 10 % suurused muudatused iga eelarverubriigi osas, kuna tema arvates ei olnud eelarves vastavalt üldtingimuste artiklile II.13 tehtud ühtegi ametlikku muudatust. Pärast seda, kui kaebuse esitaja sellele tõlgendusele vastu vaidles ja juhtis komisjoni tähelepanu A. saadetud kirjale, leiti, et A. oli nõustunud ka muudatustega, mis ületasid 10 % eelarverubriigi kohta. Hr B. märkis seejärel, et komisjon otsustas käsitleda seda kirja „*kehiva lepingu muudatusena*“ ja leidis, et selles kirjas esitatud eelarvest on saanud „*uus eelarve*“.

14. B. rõhutas siiski, et kulud, mille kaebuse esitaja lõpuks deklareeris, erinevad sellest „*uuest eelarvest*“. Eritingimuste artikli I.3.4 kohaselt on kuni 10 % erinevused eelarverubriigi kohta lubatud üksnes juhul, kui komisjoni on sellest eelnevalt teavitatud. Arvestades aga, et komisjonil ei olnud tõendeid selle kohta, et kaebuse esitaja teda eelnevalt teavitas, võis ta kulud heaks kiita ainult uues eelarves ettenähtud summade ulatuses. Lisaks selgitas ametnik, et ei piisa sellest, kui toetusesaaja lihtsalt mainib, et ta võib olla sunnitud tegema ümberpaigutusi eelarverubriikide vahel. Selle asemel tuli esitada selged arvandmed asjaomaste ümberpaigutuste ja eelarverubriikide kohta.

15. G., kellega kaebuse esitaja ühendust võttis, teatas 20. juunil 2007 B-le ja teistele saadetud e-kirjas, et tal ei ole aega selle küsimusega tegeleda, ning palus seetõttu finantsüksuselt arvamust. G. märkis, et kui B. leiab, et tegemist on „*lihtsalt klassikalise juhtumiga*“ ja et *lisamaksetaotlust on võimalik rahuldada ilma suure riskita*“, peaksid nad enne otsuse tegemist ootama sel ajal puhkusel olnud E-i tagasipöördumist. Kui aga B. soovib seda makset mitte teha, tuleks kaebuse esitajat sellest viivitamata teavitada ja toimik tuleks sulgeda. Kaebuse esitajale saadeti arvatavasti ekslikult ka G. 20. juuni 2007. aasta e-kiri.

16. Septembril 2007 selgitas veel üks ametnik H. kaebuse esitajale, et komisjon ei saa maksta rohkem, kui oli ette nähtud (uues) eelarves. Esialgse rahastamiskava kohaselt oli eelarverubriik A6 163470 eurot. Uue eelarve kohaselt oli see 171 906.40 eurot. Kaebuse esitaja lõplikus

maksetaotluses oli see rubriik siiski 180 254.04 eurot [4] , mis oli kokkulepitust suurem.

17. H. sõnul kohaldas kaebuse esitaja artikli I.3.4 10 % reeglit ajal, mil ta taotles eelarve muutmist. Komisjon oli need muudatused heaks kiitnud ja makse teinud. Komisjon ei saanud siiski nõustuda ühegi täiendava väitega, sest sellega kaasneks tagasiulatuva muudatus, mis ei olnud võimalik. H. rõhutas, et kaebuse esitaja ei saa kahel korral tugineda artiklile I.3.4. Mis puudutab viivise küsimust, siis H. märkis, et seda makstakse ainult tegelikult makstud summade eest, ning tuletas kaebuse esitajale meelde, et tal on selleks taotluse esitamiseks aega kaks kuud. Ta palus kaebuse esitajal pöörduda oma üksuse juhataja (D.) poole, kui ta ei ole selle vastusega rahul.

18. Septembril 2007 teatas kaebuse esitaja, et ta ei saanud aru, miks komisjon ei teinud vahet eelarve ametlikul muutmisel ja tuginemisel artiklile I.3.4, vaid leidis selle asemel, et ta, st kaebuse esitaja, tugines viimati nimetatud sättele kaks korda. D. saadetud 1. oktoobri 2007. aasta e-kirjas märkis komisjon, et tema eelnevas kirjavahetuses väljendatud seisukoht jääb samaks.

Uurimise ese

19. Seda arvesse võttes pöördus kaebuse esitaja ombudsmani poole ja esitas järgmised väited:

1) Vastupidiselt lepingule vähendas komisjon projektiga seotud lõppmakset 396,19 EUR võrra. Eelkõige ei põhjendanud ta oma otsust mitte nõustuda kaebuse esitaja tuginemisega eritingimuste artiklile I.3.4, millega ta oli varem kirjalikult nõustunud.

2) Komisjon ei vastanud nõuetekohaselt kaebuse esitajale, märkides korduvalt ära erinevad kontaktisikud, kes talle vastuolulist teavet andsid.

20. Kaebuse esitaja väitis, et komisjon peaks talle maksma tasumata summa summas 6 396.19 eurot, millele lisandub intress.

Uurimine

21. Kaebus esitati 19. detsembril 2008. Ombudsman algatas 22. detsembril 2008 uurimise ja küsis komisjonilt selle kohta arvamust.

22. Komisjon saatis oma arvamuse 4. mail 2009. Mail 2009 edastati komisjoni arvamus kaebuse esitajale märkuste esitamiseks. Kaebuse esitajalt märkusi ei saadud.

23. Märtsil 2010 tegi ombudsman ettepaneku sõbraliku lahenduse leidmiseks. Komisjon vastas sellele ettepanekule 23. juulil 2010. Komisjoni vastus edastati kaebuse esitajale märkuste esitamiseks, mille komisjon esitas 5. augustil 2010.

Ombudsmani analüüs ja järeldused

A. Lõppmakse väidetav vähendamine, põhjenduste väidetav esitamata jätmine ja sellega seotud nõue

Ombudsmanile esitatud argumendid

- 24.** Kaebuse esitaja väitis, et kui ta mõistis, et mõned projekti elemendid nõuavad algselt kavandatust rohkem rahalisi vahendeid, esitas ta pädevale komisjoni ametnikule põhjendatud taotluse lepingu muutmiseks. Komisjon tegi seda ettenähtud tähtaja jooksul ja komisjon kiitis need muudatused kirjalikult heaks enne projekti lõppu. Kaebuse esitaja väitis, et selle heakskiitmisega jõustus uus eelarve.
- 25.** Viimase maksetaotluse esitamise ajaks oli uues eelarves tehtud täiendavaid muudatusi. Tema arvates jäid need muudatused allapoole eritingimuste artikliga I.3.4 lubatud 10 % künnist. Kaebuse esitaja rõhutas, et ta oli nendest muudatustest teatanud ja soovib 26. septembril 2005 tugineda eritingimuste artiklile I.3.4 ehk aegsasti kõnealuse sätte kohaldamisel.
- 26.** Kaebuse esitaja juhtis tähelepanu asjaolule, et komisjon väitis esialgu, et ta kohaldab kaebuse esitaja maksetaotluse hindamisel eritingimuste artiklit I.3.4. Kui komisjon lõpuks nõustus, et 2005. aastal lepitakse kokku uues eelarves, loobus ta sellest analüüsist ja jõudis selle asemel järeldusele, et kaebuse esitaja ei saa tugineda eritingimuste artiklile I.3.4. Viidates komisjoni 10. septembri 2007. aasta kirjale, märkis kaebuse esitaja, et ta ei mõista, miks komisjon otsustas mitte eraldada kahte eelarve muudatust, vaid tõlgendas neid kahte muudatust nii, et mõlemad põhinevad eritingimuste artiklil I.3.4.
- 27.** Komisjon väitis oma arvamuses, et kaebuse esitaja teatas oma 26. septembri 2005. aasta e-kirjas üksnes oma kavatsusest jaotada teatavad summad ümber alamrubriikide vahel, muutmata kavandatud kogukulusid. Komisjon nõustus selle kavatsusega põhimõtteliselt oma 24. oktoobri 2005. aasta kirjas. Sellele muutmissettepanekule ei järgnenud aga kunagi ametlikku muutmistaotlust. Seetõttu ei ole komisjon lepingut kunagi ametlikult muutnud.
- 28.** Seega oli kaebuse esitaja 10. juulil 2006 esitatud lõppmakse taotluse läbivaatamisel tema arvutuste aluseks esialgne eelarve. Komisjon väitis siiski, et ta oli nõustunud ümberpaigutuste tegemisega erinevate eelarverubriikide vahel kuni 10 % iga rubriigi kohta, nõudmata selliste ümberpaigutuste eelneva teatamise nõuet, nagu on ette nähtud eritingimuste artiklis I.3.4.
- 29.** Komisjon lisas, et kui kaebuse esitaja juhtis oma tähelepanu „uuele eelarvele“, „otsustas ta *ex gratia* kohaldada kavandatud uut eelarvet“ ja oli seega olukorda uuesti analüüsinud. Selle uue analüüsi käigus kohaldas ta siiski ka eritingimuste artiklis I.3.4 sätestatud reeglit, mille kohaselt peab kaebuse esitaja komisjoni eelnevalt teavitama kõigist selle sätte kohaselt tehtud

ümberpaigutustest eelarveridade vahel. Komisjon väitis, et 24. oktoobrist 2005 kuni 10. juulini 2006 (kui kaebuse esitaja saatis lõppmakse taotluse) ei teavitanud kaebuse esitaja teda ühestki sellisest ülekandest. Seetõttu ei olnud kaebuse esitajal õigust tugineda nende muudatuste põhjendamiseks eritingimuste artiklile I.3.4. Seetõttu kohaldas komisjon „uues“ eelarves esitatud arvnäitajaid ilma täiendavate muudatusteta ja maksis seega kaebuse esitajale veel 495.26 eurot.

30. Komisjon väitis, et ta käsitas 24. oktoobri 2005. aasta kirja lepingu muudatusena ja oli seega „kasutanud nii palju paindlikkust, kui oli õiguslikult vastuvõetav“. Tema arvates ei olnud „täiendavat manööverdamisruumi“.

31. Seoses kaebuse esitaja taotlusega saada viivist hilinenud maksmise eest nõustus komisjon esialgu kaebuse esitaja nõudega, kuigi ainult seoses summaga, mida ta pidas kaebuse esitajale võlgnetavaks, st 52 035.24 eurot. Seejärel selgus, et kaebuse esitaja sulges lepingus nimetatud pangakonto, kuid teatas sellest komisjonile alles 14. septembril 2006 [5]. Seetõttu peatati maksmine. Seega ilmnes, et kaebuse esitajal ei olnud õigust saada viivist hilinenud maksmise eest.

32. Komisjon lisas siiski, et ta vaatas selle punkti uuesti läbi oma arvamuse koostamisel käesoleva kaebuse kohta ja jõudis järeldusele, et kaebuse esitajal on õigus saada viivist hilinenud maksmise eest. Ta sai lõppmakse taotluse 14. juulil 2006 ja tegi kaebuse esitajale lõppmakse 15. detsembril 2006, milleks kulus kokku 154 päeva. Läbivaatamise ja maksmise maksimaalsed tähtajad olid 45 päeva iga kategooria kohta ning makse peatati 40 päevaks kaebuse esitaja kontonumbri muutumise tõttu. Seega tuli viivist maksta 24 päeva eest. Komisjon märkis, et ta tegi vastava makse.

Ombudsmani esialgne hinnang, mis viis sõbraliku lahenduseni

Sissejuhatavad märkused

33. Käesolev kohtuasi puudutas vaidlust lepingust tulenevate maksekohustuste üle.

34. Ombudsman on seisukohal, et institutsiooni lepinguliste kohustuste tõlgendamisega seotud juhtumite läbivaatamise ulatus on tingimata piiratud. Eelkõige on ombudsman seisukohal, et ta ei peaks püüdma kindlaks teha, kas kumbki pool on lepingut rikkunud. Seda küsimust saaks tõhusalt käsitleda ainult pädeva kohtu pädevuses olev kohus, kellel oleks võimalus kuulata ära poolte argumendid asjaomase siseriikliku õiguse kohta ja hinnata vastuolulisi tõendeid mis tahes vaidlusaluste faktiliste asjaolude kohta.

35. Ombudsman on seega seisukohal, et lepinguliste vaidluste puhul on põhjendatud piirduda uurimisega, kas institutsioon on talle esitanud sidusa ja mõistliku ülevaate oma tegevuse õiguslikust alusest ning miks ta leiab, et tema seisukoht lepingulise olukorra kohta on põhjendatud. Sellisel juhul järeldab ombudsman, et tema uurimise käigus ei ole ilmnenu

haldusomavoli. See järeldus ei mõjuta poolte õigust sellele, et nende lepinguline vaidlus vaadatakse läbi ja lahendatakse usaldusväärselt pädeva kohtu poolt.

Seoses lepingu alusel tasumisele kuuluva lõppmaksega

36. Komisjon märkis oma arvamuses, et alguses maksis ta kaebuse esitajale tagasi esialgse eelarve alusel (kuna tal ei olnud andmeid lepingu muutmise kohta), kuid lubas kuni 10 % ümberjaotamist eelarverubriikide vahel. Kuid lähemal uurimisel selgus, et see kirjeldus ei olnud täiesti õige. Seda võib näha allpool olevast tabelist 1, kus on esitatud: i) lepingus osutatud summad („vana eelarve“); II) muudetud arvandmed, millega A. nõustus oma 24. oktoobri 2005. aasta kirjas (edaspidi „uus eelarve“); III) kaebuse esitaja poolt 10. juulil 2006 deklareeritud kulud (edaspidi „tegelikud kulud“); ja iv) arvud, millele komisjon tugines 12. detsembri 2006. aasta kirjas tasumisele kuuluvatele summadele (edaspidi „esimene arvutus“).

Tabel 1: Esimene arvutus [6]

Eelarverubriik

Vana eelarve

Uus eelarve

Tegelikud kulud

1 s arvutamine

A1

74 137.70

72 316.92

65 948.46

65 948.46

A2

11 316.00

19 062.00

18 314.36

12 447.60

A3

23 210.00

8 850.00

8 105.83

8 105.83

A4

0.00

0.00

0.00

0.00

A5

0.00

0.00

0.00

0.00

A6

163 470.00

171 906.41

182 654.04

171 906.41

vahe summa

272 133.70

9

272 135.33

275 022.69

258 408.30

A7

1 9 049.36

19 049.47

19 083.59

18 088.58

vahesumma

291 183.06

291 184.80

294 106.28

276 496.88

71,61 %

208 516.19

208 517.44

210 609.51

197 999.42

eelmaksed

145 964.18

145 964.18

145 64.18

145 964.18

Kokku

62 552.01

62 553.26

64 645.33

52 035.24

37. Eespool esitatud arvud näitavad, et komisjon nõustus tegelike kuludega, mida kaebuse esitaja nõudis seoses eelarverubriikidega A1 ja A3, mis ei ületanud vanas ega uues eelarves sätestatud vastavaid summasid. Seoses eelarverubriikidega A4 ja A5 ei nõudnud kaebuse esitaja kulusid. Seega ei olnud neid eelarverubriike vaja uurimises arvesse võtta. Eelarverubriik A7 kujutab endast nn kaudseid kulusid. Üldtingimuste artikli I.3.2 kohaselt oli komisjoni toetus piiratud 7 %-ga eelarverubriikide A1–A6 abikõlblikest kogukuludest. Asjaolu, et komisjon ei kiitnud heaks kõiki kulusid, mida kaebuse esitaja nende eelarverubriikide kohta nõudis, selgitas, miks tema poolt eelarverubriigis A7 arvutatud summa erineb kaebuse esitaja esitatud summast. Arvestades aga, et kulud, mida kaebuse esitaja võis komisjonilt selle eelarverubriigi raames nõuda, tulenesid otseselt kuludest, mis kiideti heaks eelarverubriikide A1–A6 all, võib eelarverubriigi A7 küsimuse esialgu kõrvale jätta.

38. Seoses eelarverubriigiga A2 kiitis komisjon tõepoolest heaks kulud, mis ulatusid 10 % võrra rohkem, kui oli ette nähtud vanas eelarves. Eelarverubriigi A6 puhul ei kasutatud siiski sama lähenemisviisi. Kui komisjon oleks selle eelarverea summa arvutanud samamoodi nagu eelarverubriigi A2 puhul, oleks ta pidanud heaks kiitma 179 817,00 EUR suurused kulud. Summa, mille komisjon selles eelarverubriigis tegelikult heaks kiitis (171 906.41 eurot), vastas selle asemel uues eelarves esitatud asjakohasele summale.

39. Detsembri 2006. aasta kirjas esitatud arvutuse alusel kiitis komisjon abikõlblikeks kuludeks kokku 276 496.88 eurot. Kuna tema panus nendesse kuludesse määrati lepinguga 71,61 %, leidis ta seega, et kaebuse esitajal oli õigus saada kokku 197 999.42 eurot. Lahutades juba eelmaksetena makstud 145 964.18 eurot, arvutas komisjon seega, et veel maksmisele kuuluv summa oli 52 035.24 eurot.

40. Ombudsman märkis, et pärast kaebuse esitaja vastuväiteid otsustas komisjon oma lähenemisviisi läbi vaadata. Seega otsustas komisjon 29. märtsil 2007 „*ex gratia*“ heaks kiita kaebuse esitaja ja A vahel kokku lepitud uue eelarve. Tabel 2 näitab selle arvutuse tulemust. Mugavuse huvides sisaldab see ka tabelis 1 juba esitatud arvandmeid.

Tabel 2: Teine arvutus [7]

Eelarverubriik

Vana eelarve

Uus eelarve

Tegelikud kulud

1 s arvutamine

2 nd arvutamine

A1

74 137.70

72 316.92

65 948.46

65 948.46

65 948.46

A2

11 316.00

19 062.00

18 314.36

12 447.60

18 314.36

A3

23 210.00

8 850.00

8 105.83

8 105.83

12

8 105.83

A4

0.00

0.00

0.00

0.00

0.00

A5

0.00

0.00

0.00

0.00

0.00

A6

163 470.00

171 906.41

182 654.04

171 906.41

171 906.41

vahesumma

272 133.70

272 135.33

275 022.69

13

258 408.30

264 275.06

A7

19 049.36

19 049.47

19 083.59

18 088.58

18 499.25

vahesumma

291 183.06

291 184.80

294 106.28

276 496.88

282 774.31

71,61 %

208 516.19

208 517.44

210 609.51

197 999.42

202 494.68

eelmaksed

145 964.18

145 964.18

145 964.18

145 964.18

145 964.18

Kokku

62 552.01

62 553.26

64 645.33

52 035.24

56 530.50

Juba makstud

52 035.24

Jäetud maksmisele

4 495.26

41. Nagu eespool märgitud, pidi ombudsman uurima, kas komisjon andis talle mõistliku ja sidusa ülevaate oma tegevuse õiguslikust alusest ning miks ta leidis, et tema seisukoht lepingulise olukorra kohta on põhjendatud.

42. Allpool esitatud põhjustel leidis ombudsman, et komisjon ei vastanud käesolevas asjas sellele standardile.

43. Nagu juba mainitud, väitis komisjon, et kui A. nõustus kaebuse esitaja poolt 25. augustil ja 26. septembril 2005 esitatud andmetega, põhinesid tehtud muudatused eritingimuste artiklil I.3.4. See oleks aga tähendanud, et asjaomased muudatused ei ületanud 10 % eelarverubriigi kohta. Kuigi see tingimus oli täidetud eelarverubriikide A1 ja A6 puhul, ei olnud see ilmselgelt nii eelarverubriikide A2 puhul (mis suurenesid 11 316.00 eurolt 19 062.00 eurole) ja A3 (mis vähenes 23 210.00 eurolt 8 850.00 eurole). Need muudatused võisid seega põhineda üksnes üldtingimuste artiklil II.13. Samuti tuleb märkida, et uue eelarve tulemusena suurenes lepinguga ette nähtud abikõlblike kulude maksimumsumma (291 183.06 eurolt 291 184.80 eurole). Kuigi kasv oli väga väike, tundus selge, et see saab põhineda ainult üldtingimuste artiklil II.13.

44. Sellest tulenevalt ei põhinenud uuest eelarvest tulenevad muudatused mitte üksnes eritingimuste artiklil I.3.4, vaid nii artiklil I.3.4 kui ka artiklil II.13. Kaebuse esitaja viitas mõlemale sättele oma 25. augusti ja 26. septembri 2005. aasta e-kirjades.

45. Ombudsman märkis, et käesolev juhtum ei kohusta teda uurima, kas üldtingimuste artiklis II.13 sätestatud vorminõudeid on sel juhul järgitud. Oli tõsi, et uue eelarve heakskiitmisel ei koostatud ühtegi ametlikku muudatust. Ombudsman märkis siiski, et selle küsimusega tegelev komisjoni ametnik ei näinud uue eelarve heakskiitmisel mingeid probleeme.

46. Kaebuse esitajale makstava lõpliku summa esmakordsel arvutamisel jättis komisjon siiski tähelepanuta uues eelarves esitatud arvud, välja arvatud eelarverubriigi A6 jaoks ette nähtud summa. Asjaolu, et see arv kajastus komisjoni arvutustes, näitas, et uues eelarves esitatud arvud pidid olema komisjonile sel ajal teada. Seetõttu pidas ombudsman ilmseks, et komisjoni poolt esimese arvutuse käigus kasutatud lähenemisviis ei olnud kooskõlas uue eelarvega nõustumisel kasutatud lähenemisviisiga. Lisaks seisis kaebuse esitaja selles menetlusetapis vastakaid seisukohti uue eelarve õigusliku aluse kohta, mille esitasid erinevad komisjoni ametnikud, kellega ta ühendust võttis.

47. Ombudsman märkis, et teist korda kaebuse esitajale tasumisele kuuluva lõpliku summa arvutamisel püüdis komisjon parandada varem tehtud viga või vigu. Sel puhul nõustus komisjon tõepoolest kõigi summadega, mis ta oli uue eelarvega nõustudes juba heaks kiitnud.

48. Teise arvutuse puhul leidis komisjon siiski, et eritingimuste artiklit I.3.4 saab kohaldada ainult siis, kui kaebuse esitaja oleks komisjonile eelnevalt teatanud kõigist selle sätte kohaselt tehtud ümberpaigutustest eelarveridade vahel. Komisjon väitis, et see ei olnud nii ja et nimetatud sätet ei saa seetõttu kohaldada.

49. Ombudsman leidis, et seda, et komisjon nõuab eritingimuste artiklis I.3.4 sätestatud etteteatamise formaalset nõuet, ei saa sellisena kritiseerida. Komisjon märkis oma arvamuses siiski ka seda, et kui ta arvutas kõigepealt kaebuse esitajale tasumisele kuuluva lõpliku summa, nõustus ta ümberpaigutuste tegemisega erinevate eelarverubriikide vahel kuni 10 % iga rubriigi kohta, nõudmata eritingimuste artiklis I.3.4 ette nähtud eelneva etteteatamise nõuet sellistest ümberpaigutustest. Ombudsman ei saanud aru, kuidas nõue, et komisjon, nagu ta oma arvamuses kinnitas, võib asjaomase summa esmakordsel arvutamisel jätta tähelepanuta, võib selle summa teistkordsel arvutamisel järsku muutuda otsustavaks. Nagu eespool märgitud, oleks komisjon juhul, kui ta oleks kohaldanud esimese arvutuse puhul kasutatud lähenemisviisi kõigile eelarveridadele, heaks kiitnud eelarverubriigi A6 kulud summas kuni 179 817.00 eurot (mitte 171 906.41 eurot, mida ta aktsepteeris).

50. Täielikkuse huvides pidas ombudsman kasulikuks käsitleda täiendavat argumenti, mida mainis üks ametnik, kellega kaebuse esitaja ühendust võttis. Kuigi komisjon ei kasutanud seda väidet oma arvamuses, leidis ombudsman, et komisjoni tegevusest tingitud segadust leevendaks, kui selles küsimuses tehtaks rohkem selgust. Ta tuletas meelde, et oma 10. septembri 2007. aasta e-kirjas rõhutas H., et kaebuse esitaja ei saa kahel korral tugineda artiklile I.3.4. Nimetatud sättes seda küsimust sõnaselgelt ei käsitleta. Kui aga artikli I.3.4

kohaselt on lubatud ümberjaotamine kuni 10 % eelarverubriigi kohta, näib loogiline eeldada, et ümberjaotamiste arv ei ole asjakohane, kui ümberjaotatav kogusumma ei ületa 10 % algselt eelarverubriigi kohta kehtestatud summast.

51. Eespool toodut silmas pidades ei saanud ombudsman muud kui järeldada, et komisjon ei esitanud sidusat ja mõistlikku ülevaadet selle kohta, kuidas ta käsitles kaebuse esitaja maksenõuet.

52. Ombudsman avaldas kahetsust, et eespool esitatud järeldust kinnitas viis, kuidas komisjon käsitles kaebuse esitaja intressinõuet. Kuigi lõplik tulemus, mille komisjon selles osas saavutas, näis olevat enamasti (kuigi mitte täielikult) mõistlik (vt allpool punkt 57), tähendas asjaolu, et komisjon muutis kaks korda oma arvamust selle kohta, kas selline huvi on nõutav või mitte, seda, et tema lähenemisviisi ei saanud pidada sidusaks.

53. Eespool toodut silmas pidades tegi ombudsman esialgse järelduse, et viis, kuidas komisjon arvutas käesoleval juhul kaebuse esitajale tasumisele kuuluva makse, võib kujutada endast haldusomavoli. Seetõttu tegi ta vastavalt Euroopa Ombudsmani põhikirja artikli 3 lõikele 5 sõbraliku lahenduse ettepaneku, kutsudes teda üles kaebuse esitaja maksenõuet uuesti läbi vaatama.

54. Ombudsman pidas kasulikuks lisada, et kõnealune ettepanek keskendub kaebuse esitaja nõudele seoses eelarverubriigiga A6. Nagu eespool märgitud (vt punkt 38), leidis ombudsman, et kui komisjon oleks nõustunud rubriigiga A6 kuni 10 % muudatuste tegemisega rubriigi A6 osas, oleks ta saanud heaks kiita selle eelarverubriigi kulud summas kuni 179 817.00 eurot (mitte 171 906.41 eurot, millega ta nõustus). Kõik selles rubriigis tehtud muudatused oleksid ilmselgelt avaldanud väikest mõju ka eelarverubriigile A7.

55. Tuleb rõhutada, et mis tahes ümberjaotamine eritingimuste artikli I.3.4 alusel ei saa suurendada kulude maksimaalset kogusummat, mida komisjon uues eelarves aktsepteeris. Ombudsman märkis, et kaebuse esitaja deklareeritud kulude summa ületas veidi seda künnist ja et komisjonil oleks selgelt õigus jätta sellised ülemäärased kulud tähelepanuta.

56. Ombudsman kogus talle esitatud teabe põhjal, et kaebuse esitaja viis projekti edukalt ellu. Tegelikult tundus, et projekti osaks olnud näituse ootamatu edu oli peamine põhjus, miks kaebuse esitaja eelarverubriikide vahel ümber jaotas. Ombudsman leidis, et komisjon võiks projekti edukust arvesse võtta, kui ta otsustab, kuidas tema sõbraliku lahenduse ettepanekut käsitleda.

Seoses hilinenud maksmisega seotud intressidega

57. Ombudsman märkis, et 14. juulist 2006, mil komisjon sai kaebuse esitaja maksetaotluse, kuni 15. detsembrini 2006, mil komisjon tegi 52 035,24 EUR suuruse makse, möödus 154 päeva. Komisjon märkis, et tal on maksenõude läbivaatamiseks 45 päeva ja makse tegemiseks 45 päeva. Seetõttu tuleks need 90 päeva jätta tähelepanuta. See näis olevat kooskõlas lepingu

sätetega.

58. Lisaks väitis komisjon, et 40-päevane viivitus oli tingitud asjaolust, et kaebuse esitaja muutis kontonumbreid. Ta rõhutas, et seetõttu ei tohiks ka seda ajavahemikku arvesse võtta. Selle tulemusena tekkis 24 päeva pikkune tegelik viivitus, mille eest tuli maksta viivist ja mille ta oli nõuetekohaselt tasunud.

59. Ombudsmanile esitatud dokumentidest ilmnas, et kaebuse esitaja tõepoolest vahetas pangakontosid ilma komisjoni teavitamata. Komisjonile ei saanud süüks panna makseviivitust, mis tulenes kaebuse esitaja põhjustatud probleemidest. Puudusid selged tõendid selle kohta, et kaebuse esitaja põhjustatud viivitus ulatus tegelikult 40 päevani. Kaebuse esitaja ei vaidlustanud siiski komisjoni selgitusi juhtumi selle aspekti kohta. Seetõttu leidis ombudsman, et tema uurimine peaks põhinema komisjoni esitatud vaieldamatul teabel. Selle teabe põhjal oli viivitus, mille eest tuli viivist maksta, tõepoolest 24 päeva.

60. Seetõttu jõudis ombudsman järeldusele, et seoses komisjoni poolt 52 035,24 EUR suuruselt summalt viivise arvutamise eest ei esinenud haldusomavoli.

61. Olukord oli aga teistsugune seoses 29. märtsil 2007 tehtud lisamaksega summas 495.26 eurot. Nagu eespool näidatud, tegi komisjon selle makse, et parandada viga või vigu, mida ta tegi kaebuse esitajale võlgnetava summa esmakordsel arvutamisel. Seetõttu ei jaganud ombudsman komisjoni seisukohta, et täiendav makse kujutas endast *ex gratia* makset. Kui komisjon oleks pidanud kinni uuest eelarvest, kui ta kõigepealt arvutas kaebuse esitajale võlgnetava summa, oleks kaebuse esitaja pidanud saama täiendava makse samal ajal 52 035,24 EUR suuruse makse tegemisega. Seega oleks tulnud tasuda viivist ka 4 495,26 EUR suuruse lisamakse eest. Selle täiendava makse puhul oleks ajavahemikul 15. detsembrist 2006 kuni 29. märtsini 2007 kogunenud täiendavaid intresse.

62. Ombudsman märkis siiski, et sellest tulenev intressisumma on suhteliselt väike. Ta leidis, et juhtumi seda aspekti ei ole enam vaja jätkata, kui komisjon nõustuks tema ettepanekuga sõbraliku lahenduse leidmiseks.

Ombudsmanile esitatud argumendid pärast tema sõbraliku lahenduse ettepanekut

63. Oma vastuses sõbraliku lahenduse ettepanekule teatas komisjon ombudsmanile, et ta on tema ettepanekuga nõus. Seetõttu otsustas ta nõustuda kaebuse esitaja poolt 14. juulil 2006 esitatud lõpparuandes nõutud kuludega kuni toetuslepingus ettenähtud maksimumsummani, nimelt summas 6 025.59 eurot. Lisaks nõustus komisjon, et tema teine makse (mis tehti 29. märtsil 2007) ja kolmas makse (mis ta tegi vastusena ombudsmani sõbraliku lahenduse ettepanekule) tuli tasuda samal ajal kui esimene makse ning et seetõttu tuli viivist maksta, nagu nõudis kaebuse esitaja.

64. Kaebuse esitaja teatas ombudsmanile, et ta on saanud kaks makset summas vastavalt

025.59 eurot ja 568.47 eurot, ning tänas ombudsmani abi eest selles küsimuses.

Ombudsmani hinnang pärast tema sõbralikku lahendust käsitlevat ettepanekut

65. Poolte märkusi arvesse võttes jäeldab ombudsman, et on jõutud sõbraliku lahenduseni. Ombudsman kiidab heaks komisjoni valmisoleku teema põhjalikult läbi vaadata ja tema sõbraliku lahenduse ettepaneku heaks kiita.

B. Väide kaebuse esitajaga nõuetekohasel ja järjepideval viisil vastamata jätmisele

Ombudsmanile esitatud argumendid

66. Kaebuse esitaja väitis, et viie kuu jooksul suhtles ta komisjoniga, et lahendada lahkarvamused lõpliku makstava summa osas, suunati ta seitsmele eri kontaktisikule eri üksustes. Mõned asjaomased ametnikud ei olnud sellega kursis ning mõned andsid teavet või nõuandeid, mis olid vastuolus varem tehtud avaldustega.

67. Komisjon tuletas oma arvamuses meelde, et lepinguga seotud küsimustega tegelev talitus on laienemise peadirektoraat. Komisjon väitis, et kaebuse esitajale antud teave kajastas komisjoni seisukohta asjaomasel ajal ja sellel ei olnud mingit seost selle teabe esitanud konkreetse ametnikuga.

Ombudsmani hinnang

68. Ombudsman pidas ilmseks, et administratsioon peaks andma kodanikele selget ja järjepidevat nõu.

69. Käesoleval juhul ei olnud see ilmselgelt nii. Arvestades, et komisjoni seisukoha ebajärjekindlust on eespool käsitletud, ei ole selle küsimusega seoses vaja rohkem üksikasju esitada.

70. Ombudsman leiab siiski, et see juhtumi aspekt on kaebuse esitaja jaoks teisejärguline. Arvestades, et komisjon nõustus tema sõbraliku lahenduse ettepanekuga, on ta seisukohal, et juhtumi seda aspekti ei ole enam vaja jätkata.

C. Järeldused

Selle kaebuse uurimise põhjal lõpetab ombudsman selle järgmise järeldusega:

Sel juhul on saavutatud sõbralik lahendus.

Sellest otsusest teavitatakse kaebuse esitajat ja komisjoni.

P. Nikiforos Diamandouros

Strasbourg, 22. november 2010

[1] Vastavalt lepingule lisatud eritingimuste artiklile I.3.2. Tegelikult 71,61 % 291,183.06 on 208,516.19.

[2] Originaalsaksa keeles: „Da es in der gegenwärtigen Ausstellungstournee zu akuten Änderungen von Ausgaben kommen muss, werden wir mit den GEÄNDERTEN Kostenstellen im Rahmen des Artikels I.3.4 das Projekt erfolgreich abschließen können.“

[3] Komisjon oli juba enne projekti lõpetamist teinud mõned maksed projekti eelrahastamiseks.

[4] See arv põhines H. tehtud arvutustel, kes näisid olevat teinud tüpograafilise vea. Kaebuse esitaja nõutud summa oli tegelikult 182 654.04 eurot.

[5] Komisjoni arvamusel viidatakse ekslikult sellele kirjale kui 14. septembril 2007 saadetud kirjale.

[6] Summad eurodes.

[7] Summad eurodes.